

EL POBLE CATALA

REDACCIÓ
i ADMINISTRACIÓ:
16, Avenue Hoche
PARIS VIIIe

SETMANARI DELS CATALANS A FRANÇA

ABONAMENTS: 1 a. 6 m. 3 m.
França 40 25 15
Union postale . . 60 37'50
Altres països . . 75 45

Servir la Llibertat

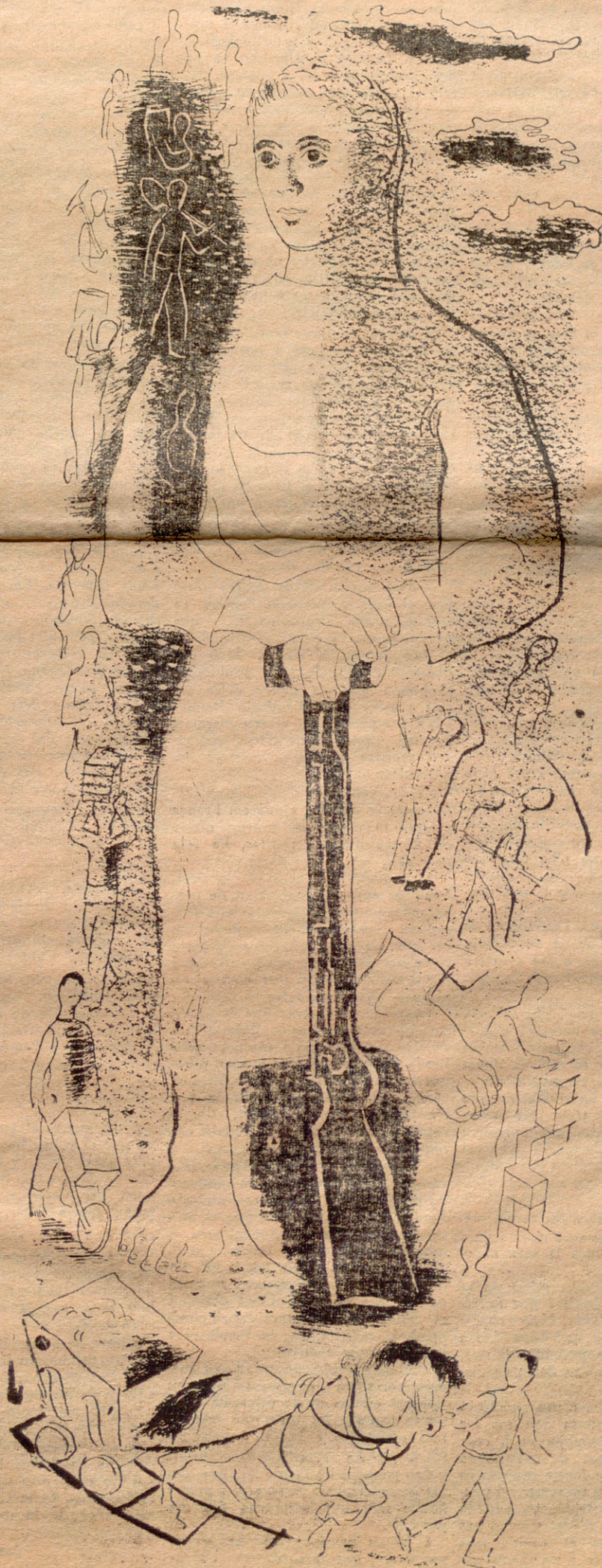
HAN estat publicats i comencen d'ésser posats en execució els decrets que fixen les prestacions que corresponen als estrangers beneficiaris del dret d'asil. A França, refugi tradicional dels perseguits polítics, aquests estrangers són molts: alemanys, austríacs, russos, italians... tota una legió de soldats de la democràcia, de servents constants dels Drets de l'Home, que han trobat tancades les fronteres de tots els Estats i han pogut trobar en aquest país nobilíssim una segona Pàtria i una Llibertat que els era negada en el clos natal. La desfeta de Catalunya a primeries del 1939 ha fet que, entre aquests refugiats polítics, siguin els espanyols els qui són més nombrosos. I entre ells, com és natural, els catalans.

Cap d'ells no pensa defugir aquest deure que les lleis franceses li imposen. Avui les Companyies de Treballadors ja compten amb 60.000 homes, dels quals una gran part de catalans, i el treball que forneixen a la Defensa Nacional francesa és força apreciat. Amb l'aplicació dels decrets esmentats, tota la massa dels refugiats d'Espanya que encara hi ha damunt terres franceses passarà a ésser utilitzada, segons les necessitats de la guerra, pel Govern de la República.

Aquesta massa encara és, al cap d'un any, impressionant en volum. S'eleva, segons estadístiques oficials, a prop de 160.000 persones, de les quals unes setanta mil entre dones i criatures. Quina explicació caldria donar a aquest fet, en contradicció flagrant amb totes les suposicions que fa un any podien fer-se sobre la massa dels refugiats? En primer lloc, una: la severitat dels tribunals de Franco, els afusellaments que continuen marcant un rastre de dolor i de crueltat damunt un país castigat per tres anys de guerra i d'odis polítics. Al cap d'un any, gairebé, de la total victòria del franquisme, les úniques mesures de gràcia han estat la d'anul·lar les penes de sis anys posades a les persones amigues del Moviment, i, ara darrerament, decretar una prescripció, d'aquí a un any llarg, d'aquells delictes que, segons el criteri seguit fins ara (aplicació rígida del Codi de Justícia militar i considerar tot acte d'adhesió o ajut al Govern de la República com «auxili a la rebel·lió»), no incorreguessin en penes superiors a 12 anys i un dia, si en aquella data no haguessin estat jutjats.

Com pot estranyar a ningú que tots aquells que servien lleialment la causa de la República ara refusin de tornar a un país on encara l'odi i la revenja són la llei suprema i on els patíbuls, els camps de concentració i els penals els esperen? Afortunadament, ja no hi ha ningú aci a França que parli encara dels qui «tenen les mans tacades de sang», dels qui «han robat o assassinat» d'entre nosaltres. Al cap d'un any de tenir-nos com a hostes forçats han pogut veure qui érem i comprovar com la proporció d'elements indesitjables era tan reduïda entre els refugiats que gairebé no existia. Tenim, per a orgull nostre, el testimoni de tantes autoritats dels diversos indrets de la França on el treball dels refugiats ha estat utilitzat; tenim el reconeixement oficial de l'excel·lent qualitat de l'esforç fornit pels nostres pagesos, pels nostres metal·lúrgics, per tots els qui han pogut posar llurs aptituds al servei de França. Ben recents són les paraules de M. Sarraut, en què aquesta qualitat era proclamada.

Al costat d'aquesta raó fonamental, que tanca les portes del retorn als refugiats i en fa obligadament uns beneficiaris d'aquest dret d'asil que França té a honor de conservar en exercici damunt el seu sòl, n'hi ha una altra d'igualment decisiva. I és que els refugiats que són a França són els francòfils d'Espanya. Catalans, bascos, espanyols que, encara que poguessin tornar a Espanya, s'ofegarien en l'ambient antiliberal que allà domina.

Homes que es senten solidaris de l'Occident i de la Democràcia i que volen sincerament ajudar aquestes causes que els són tan precioses que per elles han sacrificat la llar i la fortuna.

Per a aquests homes, servir la França que avui està en guerra, i no pas per culpa d'ella, representa la continuació de la lluita que els ha dut a l'exili. En els Regiments de Marxa dels Voluntaris Estrangers, en la Legió Estrangera, en les Companyies de Treballadors Espanyols, ja són a desenes de milers els qui han testimoniat aquesta fidelitat a llurs ideals i aquest reconeixement del que França ha fet per ells. I sabem que, aquells que per l'aplicació del decret de prestacions hagin d'incorporar-se pròximament a l'esforç francès, ho faran igualment amb disciplina.

Precisament per això creiem tenir dret a adreçar-nos en nom d'ells, dels qui ja donen llur treball i dels qui van a donar-lo, al Govern francès, al President Daladier sobretot, que ha esdevingut el símbol vivent d'aquesta decisió irrevocable de la Nació francesa de lluitar i de vèncer perquè el món pugui viure. I volem dir a aquests dirigents de la Nació, que saben que pel fet d'ésser governants no poden deixar d'ésser homes, sinó que han de sentir encara més afinat aquest concepte de la humanitat, aquelles coses que ens duen els catalans que contribueixen amb llur esforç a l'esforç de França. Volem dir-los que mai no pot oblidar-se que, per servir eficaçment la llibertat, cal sentir-se homes lliures. Que els nostres homes, que duen al damunt, de vegades amb ferides materials o amb lesions internes, i sempre amb doloroses cicatrius morals, el traç d'aquests tres anys de lluita i el complex d'inferioritat dels mesos de reclusió als camps de concentració, allò que és indispensable és sentir-se, a l'igual que els soldats francesos, uns lliures defensors de la Llibertat, uns servents de la Democràcia que en perceben tots els beneficis.

Ja sabem que en l'esperit dels legisladors, en la voluntat dels governants francesos, hi ha aquesta preocupació. L'extensió als prestataris de tots els drets dels soldats francesos quant a al·locacions familiars, permisos i altres avantatges concedits als combatents; les garanties de la possibilitat de retorn en tot moment a la Pàtria o d'emigració a un altre país qualsevol, si hom té els mitjans per a fer-ho, ho testimonien prou. Però voldríem que aquests drets no esdevinguin purament nominals; que el desconeixement de l'idioma, de les lleis i dels reglaments, no creés sovint als prestataris una trista situació d'inferioritat. Sabem de casos en què els voluntaris que treballen per França estan mal vestits i no mengen prou bé. Sabem de casos en què les Companyies de Treballadors són utilitzades per empreses privades que treballen per a l'Estat. Ens consta que el Govern vetllarà per corregir les anomalies que pugui haver-hi i perquè aquesta utilització no esdevingui una pura i simple explotació d'aquests homes.

La massa dels refugiats catalans és, President Daladier, una representació del sentiment francòfil de Catalunya. Avui dia que hom voldria utilitzar aquesta Catalunya com un instrument totalitari adreçat contra l'Occident europeu i sobretot contra França, cal impedir que aquests sincers amics de la vostra nació, que aquests catalans que volen servir el país que els ha acollit, no es sentin vexats ni explotats. Cal fer a tot preu que puguin considerar-se lliures soldats de la Llibertat. Seria molt dolorós, seria sobretot una errada històrica de conseqüències incalculables, que aquests homes es sentissin atrets, en una reacció primària, pels cants de sirena dels qui volen utilitzar amb baixes finalitats la vitalitat catalana, la cultura catalana, com una arma esgrimida contra França, i així sabem que no pot ésser i que no serà.